

Василь ПРИСЯЖНЮК,
прокурор Рівненської області,
державний радник юстиції 2 класу,
заслужений юрист України

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ РІВНЕНЩИНИ

Ключові слова: *інтереси держави; економіка; інвестиційна діяльність; іноземні інвестиції; прокурорські перевірки.*

Від успішної реалізації інвестиційних проєктів залежить розвиток економічного потенціалу нашої держави. На Рівненщині налічується майже 5 тис. підприємств, 95% з яких – малі та середні. В регіоні працює 44 тис. фізичних осіб, а у виробничому секторі задіяні майже 75% усіх зайнятих у регіоні. Тільки впродовж першого півріччя 2012 року на Рівненщині зареєстровано 20 іноземних інвестицій на загальну суму 5 млн євро, які надійшли у вигляді іноземної валюти та рухомого майна.

Користь від вкладених коштів іноземцями для України, зокрема Рівненської області, має вагомое значення. Насамперед це нові робочі місця, розвиток економіки, податки в державну казну. Але дуже важливо, щоб у нашій державі покращувалася ситуація у сфері зовнішньоекономічної діяльності й умови вкладення інвестицій, їх законне та ефективне використання. Інакше втрачається довіра до України, її державних органів і в цілому інтерес до держави як ділового міжнародного партнера.

З огляду на це працівники прокуратури Рівненщини перевірили, як органи державної влади, місцевого самоврядування та власне інвестори додержуються вимог законів України «Про інвестиційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування» і «Про регулювання містобудівної діяльності».

Систематичне отримання інформації від органів виконавчої влади та контролю, у тому числі від органів статистики, митниці щодо загального обсягу залучених прямих іноземних інвестицій у розвиток економіки Рівненської області та її аналіз дали змогу правильно визначити об'єкти перевірок.

Належній організації роботи на даному напрямі сприяло інформаційне забезпечення стану законності в інвестиційній сфері, а також залучення до прокурорських перевірок спеціалістів органів державної податкової та митної служб.

На жаль, як виявилось, недоліки і прорахунки в діяльності органів державного контролю у цій сфері непоодинокі. Зокрема, не забезпечується належний податковий контроль при відчуженні іноземних інвестицій, оприбуткуванні майнових внесків іноземних інвесторів на баланс підприємств. Виявлено випадки неналежної перевірки працівниками митниці документів під час оформлення вантажно-митних декларацій.

На такі й інші подібні порушення прокурори відреагували та вжили низку організаційно-практичних заходів, спрямованих на захист інтересів держави від неправомірних посягань у сфері інвестиційної діяльності.

Так, встановлено, що службові особи Дубровицької міжрайонної державної податкової інспекції (МДПІ), порушивши вимоги законодавства, прийняли без підтверджуючих документів до виконання заяву ДП «Зарічненське лісове господарство» про зарахування на окремий баланс підприємства майна, отриманого за договором про спільну інвестиційну діяльність. На підставі виробленої працівниками податкової інспекції документації митним органом проведено погашення векселів, що призвело до несплати до бюджету платежів на суму 215 тис. гривень.

За вказаним фактом прокуратурою області стосовно службових осіб Дубровицької МДПІ порушено кримінальну справу за ч. 2 ст. 364, ч. 2

ст. 366 Кримінального кодексу України (КК України) – зловживання владою та службове підроблення. Триває досудове слідство.

Одночасно за результатами перевірки в порядку правозахисної діяльності прокурор Заріченського району порушив кримінальну справу за ч. 2 ст. 366, ч. 2 ст. 364 КК України стосовно службових осіб ДП «Заріченське лісове господарство». Встановлено, що вони після отримання обладнання на підставі договору про спільну інвестиційну діяльність надали недостовірну довідку про зарахування його на баланс (що насправді зроблено не було) працівнику Дубровицької міжрайонної державної податкової інспекції.

Вказані кримінальні справи об'єднано в одне провадження, триває досудове слідство.

Перевіркою, проведеною прокурором Сарненського району в ДП «Клесівське лісове господарство», виявлено порушення законодавства при виконанні договору про спільну інвестиційну діяльність, укладеного 18 січня 2000 року між підприємством та іноземним інвестором, фірмою «Алексис Хольцхандель Гмбх». Зокрема, підприємством не забезпечувалося окреме ведення бухгалтерського обліку та складання звітності про операції, пов'язані з виконанням умов договору. А це є порушенням ст. 24 Закону України «Про режим іноземного інвестування». Востаннє таку звітність до податкового органу подавали у 2009 році.

Крім того, податковою службою на підставі повідомлення директора ДП «Клесівське лісове господарство» щодо закінчення терміну договору про спільну інвестиційну діяльність вказане державне підприємство було знято з обліку платника податків, не зважаючи на те, що насправді термін дії вказаного договору продовжено до 2020 року. Зазначене призвело до несплати податків до бюджету.

Прокурором Сарненського району з метою усунення вказаних порушень внесено подання директору ДП «Клесівське лісове господарство» та начальнику Сарненської МДПІ. За результатами розгляду документів прокурорського реагування винних осіб притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

Окремі порушення встановлені внаслідок перевірки повноти здійснення органами державної податкової служби області функції контролю за законністю валютних операцій.

Так, прокурор Березнівського району встановив, що всупереч вимогам п. 5 ст. 10 Закону

України «Про державну податкову службу в Україні», ст. 8 Закону України «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах» Березнівським відділенням Костопільської МДПІ інформація про поточні операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах до відділу статистики в Березнівському районі не надається.

Начальнику Березнівського відділення Костопільської МДПІ прокурором району внесено подання. За результатами його розгляду службову особу притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

Також прокурорською перевіркою з'ясовано, що посадові особи Дубровицької МДПІ допускають зволікання під час проведення позапланових перевірок при надходженні повідомлень банків про порушення законодавства у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Результати перевірок оформляються з порушеннями вимог Податкового кодексу України (ПК України), належним чином не організовано взаємодію з відповідними структурними підрозділами податкової міліції при встановленні місцезнаходження боржників.

За результатами перевірки прокурором Дубровицького району внесено подання начальнику Дубровицької МДПІ. Унаслідок його розгляду двох службових осіб притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

На жаль, перевірки засвідчили про непоодинокі порушення в діяльності органів державної митної служби області.

Наприклад, у листопаді минулого року на митний пост «Дубно» Рівненської митниці надійшов вантаж для Товариства з обмеженою відповідальністю «Маяк» без актів митного огляду Південної митниці, взяття проб та зразків. Однак, незважаючи на це, старший інспектор сектору митного оформлення №2 провів процедуру завершення переміщення зазначеного товару через митний кордон навіть без отримання гарантії того, що товар не підпадає під дію заборон чи обмежень.

Дубенський міжрайонний прокурор на такі порушення відреагував та виніс постанову про порушення дисциплінарного провадження стосовно старшого інспектора митного поста, згідно з якою цю особу притягнуто до відповідальності.

Прокурор міста Рівне розслідував і скерував до суду кримінальну справу, порушену в лютому 2012 року за ч. 3 ст. 364 КК України стосовно на-

чальника відділу контролю митної вартості та класифікації товарів Рівненської митниці, який, зловживаючи службовим становищем, в інтересах третіх осіб занижив на 70 тис. грн базу оподаткування товару, що слідував у режимі «імпорт» на адресу ТОВ «Фудз Трейд».

Виявлялися порушення і в роботі суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Зокрема, встановлено, що усупереч вимогам законодавства головний бухгалтер товариства з обмеженою відповідальністю «Фапомед Україна» вніс недостовірні відомості до простого векселя серії АА №2504307 з метою оплати у лютому 2012 року мита на суму 1,8 тис. євро та ПДВ на суму 8,7 тис. євро за зовнішньоекономічними договорами з давальницькою сировиною. А це є порушенням вимог Закону України «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах» та п.п. 2, 3 розділу I Порядку видачі, обліку і пред'явлення до оплати простих векселів у сплату вивізного (експортного) мита, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 23 листопада 1993 року №95.

На таке порушення прокурор Гоцанського району відреагував винесенням постанови про порушення дисциплінарного провадження стосовно головного бухгалтера товариства. Документ прокурорського реагування задоволено.

Найбільш поширеною формою так званого внутрішнього інвестування є будівництво. За січень–серпень поточного року будівельними підприємствами області виконано робіт на суму 939, 2 млн грн, що на 46% більше порівняно з відповідним періодом 2011 року. За темпами зростання область посідає перше місце, а за обсягами будівельних робіт – дев'яте серед регіонів України.

З огляду на викладене організовано перевірки додержання законодавства при освоєнні внутрішніх інвестицій, насамперед під час будівництва об'єктів соціальної сфери.

Так, прокурор міста Кузнецовська порушив кримінальну справу за ч. 2 ст. 364 і ч. 2 ст. 366 КК України (зловживання владою та службове підроблення) стосовно заступника директора Кузнецовського міського комунального господарства і директора одного із приватних підприємств, які внесли в акти виконаних робіт щодо капітального ремонту фасадів житлових будинків неправдиві відомості, заподіявши таким чином шкоду державі в розмірі 138 тис. гривень. Кримінальну справу розслідувано та скеровано до суду. Завдані збитки відшкодовано.

Прокурором міста Рівне з'ясовано, що Рівненською міською радою не було прийнято рішення щодо затвердження порядку про пайову участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста.

На усунення зазначеного порушення прокурором міста Рівне 4 травня 2012 року внесено подання Рівненському міському голові, яке задоволено – відповідний порядок затверджено.

З метою усунення аналогічних порушень міськрайпрокурорами внесено 11 подань, які розглянуто та задоволено.

Також прокурор Рівненського району розслідував і скерував до суду кримінальну справу стосовно службових осіб одного із приватних підприємств, які незаконно заволоділи бюджетними коштами при здійсненні капітального ремонту вулиць села Городок на загальну суму 128 тис. гривень.

Прокурор міста Рівне виявив факт розтрати бюджетних коштів, виділених для соціально-економічного розвитку міста. Встановлено, що службові особи Рівненської міської ради, діючи умисно за попередньою змовою з посадовими особами одного з товариств із обмеженою відповідальністю та підробивши акти про виконання робіт з аерофотозйомки і виготовлення цифрових ортофотопланів території міста Рівне, привласнили та розтратили бюджетні кошти у розмірі 162 тис. грн, виділені з державного бюджету для виконання «Програми соціально-економічного розвитку міста Рівне на 2011–2015 роки».

За цим фактом прокуратура порушила кримінальну справу за ознаками злочинів, передбачених ч. 4 ст. 191, ч. 2 ст. 366 КК України (привласнення, розтрата майна шляхом зловживання службовим становищем та службове підроблення). Триває досудове слідство.

Всього за результатами проведеної перевірки у сфері додержання вимог законодавства про інвестиційну діяльність органи прокуратури Рівненської області порушили в 2012 році 3 кримінальні справи, внесли в органи виконавчої влади та місцевого самоврядування 21 подання. За наслідками розгляду документів прокурорського реагування до відповідальності притягнуто вже 10 посадових осіб (в тому числі 7 з органів контролю), до бюджету відшкодовано 126 тис. гривень.

Створення сприятливого клімату для іноземного інвестування має стати пріоритетом. Сьогодні, як бачимо, економічна нестабільність змушує іноземних інвесторів провадити обережну політи-

ку в сфері інвестиційного співробітництва з Україною. А відтак, робота правоохоронних органів держави, зокрема й органів прокуратури, потре-

бує ще більшої ефективності та реального впливу, а також вжиття дієвих заходів щодо профілактики правопорушень у сфері інвестиційної діяльності.

Василь ПРИСЯЖНЮК

**ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ РІВНЕНЩИНИ**

Резюме

Висвітлено досвід роботи прокуратури Рівненської області з питань додержання вимог законодавства про інвестиційну діяльність. Наведено приклади прокурорського реагування, спрямованого на захист інтересів держави від неправомірних посягань у цій сфері.

Василий ПРИСЯЖНЮК

**ОТДЕЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РЕГУЛИРОВАНИЯ
ИНВЕСТИЦИОННОГО КЛИМАТА РИВНЕНЩИНЫ**

Резюме

Освещен опыт работы прокуратуры Ривненской области по вопросам соблюдения требований законодательства об инвестиционной деятельности. Приведены примеры прокурорского реагирования, направленного на защиту интересов государства от правомерных посягательств в этой сфере.

Vasyl PRYSYAZHNYUK

**SOME ISSUES OF REGULATING
THE INVESTMENT CLIMATE OF RIVNE REGION**

Summary

The experience of Prosecutor's office of Rivne region on compliance the laws in investment activity are considered in the article. The examples of prosecutorial response aimed at protecting the state interests from illegal encroachments in this area are presented by the author.